

זבחים סד

עניין: בא וראה כמה גדול כחן של כהנים

תורה לשמה לבעל הבן איש חי ס"י רפח

תשובה

שאלה

הקידה אף על פי שיש בה גבורה, אין זו מיוחדת לכהנים. והחפניה והקמיצה אין זה ענין של גבורה, רק הם ענין של אומנות, כי הם נקראים מלאכה קשה. ולכן גם אם יעשה כאלו, אינו יוצא ידי חובתו שבועתו. אך בדבר זה יוכל לצאת ידי חובתו אם יוכל לעשותו, והוא ענין מה שאמרו בגמרא דזבחים דף ס"ד ע"א, אמר רבי יוחנן בא וראה כמה גדול כוחן של כהנים, שאין להם קל בעופות יותר ממוראה ונצוה, פעמים שהכהן זורקן יותר ממשלשים אמה. והקשו בגמרא הני טפי מתלתין וחד הוויין, ומשני מקום גברי לא חשיב, עיין שם. והנה דבר זה תלוי בגבורה גדולה, מפני שכל דבר קל אין כח לזרקן למרחוק, וזו היא גבורה גדולה של כהנים. לכן אם יוכל הנשבע לעשות דבר כזה, הרי זה יוצא חיוב שבועתו¹. והיה זה שלום ואל שדי ה' צבאות יעזור לי².

כ"ד הקטן יחזקאל כחלי נר"ו

חבורה אחת של בני אדם היו מסובים יחד ומדברים בדברי טיול, ואחד מהם היה מתפאר בגבורתו, ואמרו לו חביריו אם אמת אתה גבור הראנו דבר אחד מגבורתך, והנה זה קפץ ונשבע בשבועה אראה לכם גבורה גדולה של כהנים. והנה כל המסובים היו נבוכים בזה לדעת מה היא גבורה שצריך זה הנשבע להראותה לקיים שבועתו. ושאלו את הנשבע מה היתה כונתך בזה, והשיב לא כיון בדעתו כלום על איזה דבר, ורק כך יצא מפיו גבורה של כהנים, והוא חושב שהכהנים עובדי עבודת המקדש ודאי הם גיבורים גדולים. והיו נבוכים בזה הדבר, אחד אמר צריך להראות מעשה קידה ויוצא ידי חובת שבועתו. ואחד אמר צריך להראות מעשה הקמיצה שהיתה עבודה קשה של כהנים, ואחד אמר מעשה החפניה. על כן יורינו המורה לצדקה ושכרו כפול מן השמים.

שיחות מוסר להגר"ח שמואלביץ תשל"א שיחה ה'

הבאר, פידש"י כמי שמעביר אח הפקק מעל הצלוחית מלמד שהיה כמו גדול, גם כאן אין הבונה כפשוטו על כח גופני וכו' אלא כחו היה על ידי ייחוד לב וגלל אבן, יחד אח לבו ובכחו זה פעל מה שלמעלה מכח אנוש לפעול, בכת זה של יחוד לב גם למד י"ד שנה וכו' גבורה עצומה ורבה כח זו ודאי שלא מהקיימת אלא על ידי יחוד לב.

ואיתא בגמ' זבחים סד בא וראה גדול כחן של כהנים שאין להם קל בעופות יותר ממוראה וגוצה ופעמים שהכהן זורקן יותר משלשים אמה, כהנים הורזין בעבודתן עבודת הקדש אין להם מיוחד לב כמותם בא וראה עד היכן כחן הגיע, ואם יש צורך הרי גוצה קלה נזקת שלשים אמה בכחו של כהן.

אמרו חז"ל אדם הראשון מסוף העולם ועד סופו היה וכו' ונראה דאין הכונה כפשוטו כי ארכו עביו וגובהו היו מסוף העולם ועד סופו ומן הארץ עד לרקיע אלא הכונה לכוחותיו והשגתו, כל העולם כולו הי בכלל הישג ידו מסוף העולם ועד סופו מן הארץ עד לרקיע היה תחומו ולא היה מוגבל מחמת ריחוק מקום וכו' וכן נראה מה שאמרו חז"ל: נשתרבה ידה וכו' בתיה בת פרעה, אין צ"ל שנגעשה נם ונתארכה ידה ממש ואח"כ שוב נעשה נס וחזר לכמות שהיה, אלא שהמרחק שהי בין ידה לבין התיבה לא מנע ממנה מלהושיע את ירה ומהשיג את התיבה וכו' וכן מצינו ביעקב אבינו: ויגל אח האבן מעל פי